

ارزیابی کیفیت افشای پایداری و تاثیر آن بر عملکرد پایداری مبتنی بر تئوری مشروعیت

غلامحسین پورغلامی دافچاهی

دانشجوی دکتری حسابداری، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران
r.pourgholami1981@gmail.com

محمود صمدی لرگانی

استادیار گروه حسابداری، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، تنکابن، ایران (نویسنده مسئول)
mstlargani@gmail.com

رضیه علی خانی

استادیار گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران
Alikhani_r2@yahoo.com

محمد رضا پورعلی

دانشیار گروه حسابداری، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران
pourali@iau.ac.ir

تاریخ دریافت: ۹۹/۰۳/۰۹ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۰۴

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، ارزیابی کیفیت افشای پایداری و تاثیر آن بر عملکرد پایداری می باشد. در این راستا، برای اندازه گیری افشای پایداری شرکت ها از تحلیل محتوی استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل محتوی از یک ابزار چک لیست متشکل از ۳۴ مولفه و ۱۰۴ شاخص برای توصیف معیارهای شناسایی افشا مورد استفاده قرار گرفت. نمونه پژوهش حاضر که به روش حذف سیستماتیک انتخاب شده اند شامل ۱۳۰ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران برای سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷ می باشد. نوع پژوهش، کاربردی و روش پژوهش توصیفی-همبستگی است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از نرم افزار اقتصاد سنجی ایویوز و از مدل رگرسیون خطی چند متغیره برای آزمون فرضیه ها استفاده شده است. نتایج آزمون فرضیه های پژوهش، نشان داد که بین کیفیت افشای پایداری، میزان افشای با کیفیت بالای پایداری و عملکرد پایداری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد، اما بین میزان افشای با کیفیت پایین پایداری و عملکرد پایداری رابطه منفی مشاهده نگردید. به عبارت دیگر، در بازار سرمایه ایران مولفه ها و شاخص های پیشنهادی مربوط به افشای پایداری از اهمیت بالایی برخوردار نبوده و به میزان کیفیت افشای پایداری توجه نمی کنند. لذا، شواهد به دست آمده در این پژوهش نشان داد کیفیت گزارشگری افشای پایداری در ایران نسبت به تحقیقات انجام شده خارجی پایین تر است.

واژه های کلیدی: کیفیت افشای پایداری، شاخص کیفیت افشای پایداری، عملکرد پایداری، تئوری مشروعیت، تحلیل محتوی.

۱- مقدمه

گزارش پایداری، گزارشی است که توسط یک شرکت یا سازمان در مورد تأثیرات اقتصادی، زیست محیطی و اجتماعی که فعالیت های روزانه اش ایجاد کرده اند، منتشر می شود. گزارش پایداری همچنین بیانگر ارزش ها و مدل حکمرانی سازمان بوده و ارتباط بین استراتژی های سازمان و تعهد آن به یک اقتصاد جهانی پایدار را نشان می دهد. گزارش دهی پایداری می تواند به سازمان ها برای اندازه گیری و اطلاع رسانی عملکرد اقتصادی، زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی خود کمک کند. در واقع پایداری (قابلیت پایدار ماندن) چیزی برای زمان طولانی یا بی نهایت، مبتنی بر عملکرد در این چهار حوزه کلیدی است (فخاری، ملکیان و جفایی رهنی، ۱۳۹۶). علیرغم وجود این تعاریف از چهار حوزه مذکور، سه حوزه ی زیست محیطی و اجتماعی و راهبری شرکتی معرف مسائل غیرمالی (فرامالی) است که در سال های اخیر به شدت مورد توجه سرمایه گذاران و سیاست گذاران قرار گرفته اند. چرا که افشای اطلاعات فرامالی همزمان با افشای مالی بر عملکرد پایدار شرکت ها در بلندمدت تأثیرگذار است (جتما نیروج^۱، ۲۰۱۶). هم چنین، سرمایه گذاران خواستار اطلاعات مالی و غیرمالی شفاف، دقیق و قابل اعتماد در مورد شاخص های اصلی عملکرد هستند که از طریق گزارشگری عملکرد پایدار آرایه می شود (رضایی^۲، ۲۰۱۶؛ بروکت و رضایی^۳، ۲۰۱۳). از طرف دیگر، مفهوم عملکرد پایدار نشان می دهد که شرکت ها با توجه به تأثیر عملکرد بر منافع تمام ذینفعان، باید تمرکز خود را به حداکثرسازی سود سهامداران در کوتاه مدت معطوف کنند (فریمن^۴، ۱۹۸۴). در صورت نادیده گرفتن منافع ذینفعان، شرکت نمی تواند ارزش را حداکثر کند. مفهوم عملکرد پایدار بیان می کند که تابع هدف برای هر سازمان تجاری، خلق ارزش سهامداران و نظریه ذینفعان است. گزارشگری پایدار، شرکت ها را وادار می کند که رقابت، مناقشات یا فراهم کردن منافع کوتاه مدت و بلندمدت سهامداران، جامعه، اعتبار دهندگان، کارکنان و محیط را ارزیابی کنند (استاب بسیانگ^۵، ۲۰۱۲؛ ویلر، کولبرت و فریمن^۶، ۲۰۰۳). با این حال، بروکت و رضایی (۲۰۱۳) بیان می کنند که سرمایه گذاری بهینه در ابعاد "زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی شرکتی" می تواند از طریق برقراری توازن بین هزینه ها و منافع پایدار، اثرات جانبی مثبت یک شرکت را حداکثر و اثرات جانبی منفی یک شرکت را حداقل کند. با توجه به طبقه بندی ابعاد عملکرد پایدار به دو بخش کلی عملکرد پایدار و افشا پایدار (ان جی و رضایی^۷، ۲۰۱۵؛ بروکت و رضایی، ۲۰۱۳؛ جین و رضایی^۸، ۲۰۱۳ و ۲۰۱۶؛ کایرون و همکاران^۹، ۲۰۱۵)، هر دو بخش برای سرمایه گذاران در مورد ارزیابی بازده و صرف ریسک اهمیت دارد. هر یک از اجزاء ابعاد

زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی شرکتی، مفاهیمی برای سهامداران در بردارد. در تحقیقات گذشته مانند ان جی و رضایی (۲۰۱۳ و ۲۰۱۶) و رضایی و تئو^{۱۰} (۲۰۱۷)، عملکرد پایدار تحت عنوان دو بعد عملکرد پایدار^{۱۱} و افشا پایدار^{۱۲} مطرح شد و نتایج نشان می دهد که هر دو این ابعاد به یکدیگر مرتبط هستند و رابطه متقابل بین آن ها برقرار است. این رابطه متقابل، می تواند بر عملکرد شرکت، ارزش شرکت و نحوه گزارشگری تأثیر بگذارد. مانیورا^{۱۳} (۲۰۱۷) بیان می کند که گزارشگری یکپارچه این ابعاد و ادغام عملکرد پایدار مالی و غیرمالی، اطلاعات بهتری را برای تصمیم گیری آرایه می کند. همچنین شرکت هایی که عملکرد پایداری بهتری دارند، در طولانی مدت نسبت به همتایان خود در بازار سهام و عملکرد حسابداری، بهتر عمل می کنند (ایکلز، اینو و سرافیم^{۱۴}، ۲۰۱۴). با توجه به تحقیقات انجام شده در ایران در زمینه افشای پایداری و عملکرد پایداری، پژوهش حاضر مولفه هایی را مورد آزمون قرار داده که در تحقیقات قبلی آزمون نشده است. لذا، در این پژوهش به ارزیابی کیفیت افشای پایداری و تأثیر آن بر عملکرد پایداری و همچنین به بررسی قابلیت کاربرد نظریه افشای داوطلبانه و مشروعیت در توضیح رابطه میان افشای پایداری و عملکرد پایداری می پردازد. دانش افزایی این پژوهش علاوه بر توسعه ادبیات در این زمینه می تواند منجر به توجه بیشتر سازمان بورس اوراق بهادار، مدیران، تحلیل گران مالی، سرمایه گذاران و سایر استفاده کنندگان اطلاعات مالی در تهیه و استفاده از افشای اختیاری و عملکرد پایداری در تصمیم گیری ها نماید. این پژوهش با طرح مبانی نظری و پیشینه پژوهش های مرتبط با موضوع و همچنین تبیین روش پژوهش و فرضیه های بر گرفته از مسئله و مبانی نظری پژوهش ادامه یافته و سپس به تشریح نتایج آزمون فرضیه پرداخته شد و در نهایت نتیجه گیری و پیشنهاد ها بیان می شود.

۲- مبانی نظری، ادبیات پژوهش و تدوین فرضیه ها

۱-۲- مبانی نظری

شرکت ها با افشای اطلاعات درباره خودشان (از جمله؛ توصیف سیاست ها و فعالیت های حسابداری، معاملات غیرمعمول، تأثیر معاملات غیرمعمول در یک دوره) به استفاده کنندگان این امکان را می دهند که ضمن شناسایی شرکت بتوانند با دیگر شرکت ها مقایسه و یا به مقایسه همان شرکت بین سال های مختلف بپردازند (بارث و مورفی^{۱۵}، ۱۹۹۴). این اطلاعات، استفاده کنندگان را قادر می سازد که نسبت به محیط پیرامونشان آگاه شده و در نتیجه سریع تر و دقیق تر تصمیم گیری نمایند (نالیکا^{۱۶}، ۲۰۱۲). افشای اختیاری همان اطلاعاتی است که مازاد بر اطلاعات اجباری در شرکت توسط مدیریت تهیه می شود، می باشد. در

دارد، به صورت داوطلبانه اطلاعات غیرمالی را برای افشا کردن ماهیت عملکرد واقعی خود و افزایش ارزش بازار، افشا می کند (کلارکسون و همکاران^{۳۲}، ۲۰۰۸). نظریه مشروعیت حکایت از آن دارد که شرکت هایی با عملکرد ضعیف از افشای پایداری به عنوان راهبرد مشروعیت برای اثرگذاری بر برداشت های همگان از عملکرد پایداری خود استفاده می کنند (دیگان^{۳۳}، ۲۰۰۲؛ اودونوان^{۳۴}، ۲۰۰۲؛ ستهی^{۳۵}، ۱۹۷۸). با این حال، ابعاد عملکرد پایدار اقتصادی و عملکرد پایدار محیطی، اجتماعی و حاکمیت شرکتی متقابلاً منحصر به فرد نیستند. آن ها می توانند مکمل یکدیگر باشند و تقابل می تواند بین آن ها رخ دهد. این پژوهش، تاثیر کیفیت افشای پایداری بر عملکرد پایداری را مورد بررسی قرار می دهد و اینکه آیا چنین افشایی با عملکرد پایداری محیطی، اجتماعی و حاکمیت شرکتی (ESG) ارتباط دارد. رابطه میان عملکرد پایدار و افشای پایداری از بعد نظری و تجربی مبهم باقی مانده است. نظریه افشای اختیاری حکایت از آن دارد که این رابطه باید مثبت باشد و نظریه مشروعیت به رابطه منفی اشاره دارد. اما شواهد تجربی در خصوص این رابطه در هم آمیخته است و نشان می دهد که این دو نظریه ضرورتاً متناقض بوده و در عین حال دو طرف یک سکه هستند. براساس نظریه افشای اختیاری، اجراکنندگان برتر پایداری، افشای پایداری با کیفیت بالا را برای پیام رسانی عملکرد برتر خود به بازار انتخاب می کنند. علاوه بر این براساس نظریه مشروعیت، اجراکنندگان ضعیف پایداری، افشای پایداری با کیفیت پایین را برای پنهان کردن عملکرد واقعی و همزمان حفاظت از مشروعیت خود بر می گزینند. (هیومل و اسپلیک^{۳۶}، ۲۰۱۶).

۲-۲- پیشینه تجربی پژوهش

پژوهش های خارجی

امولوسو و همکاران^{۳۷} (۲۰۲۰)، پژوهشی با هدف شناسایی و مقایسه روش های اصلی پایداری اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی در صنعت چرم را انجام دادند. آن ها از تحلیل محتوی برای تجزیه و تحلیل اطلاعات پایداری استفاده کردند. یافته ها نشان داد که شرکت ها در حال اختصاص دادن بخشی از وب سایت خود به فاش کردن فعالیت های پایداری خود بوده و یا با استفاده از گزارش های پایداری یا گزارش های سالانه، اقدامات خوبی را مشاهده کردند.

میزاتولاکما و همکاران^{۳۸} (۲۰۱۹)، پژوهشی با عنوان کیفیت افشای اطلاعات و تاثیر آن بر عملکرد شرکت انجام دادند. آن ها با استفاده از تجزیه و تحلیل محتوی گزارش های سالانه شرکت های palm oil در بین سال های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷، به بررسی کیفیت افشاگری پرداختند. نتایج تحلیل نشان داد که افشای

مقابل افشای اجباری، همان اطلاعاتی است که توسط سازمان های مرتبط و استانداردهای حسابداری ملزم شده اند. افشای اختیاری می تواند شامل اطلاعات مالی (پیش بینی درآمد مدیریت، قیمت سهام) و اطلاعات غیرمالی (عملکرد پایدار محیطی، اجتماعی و حاکمیتی) باشد (لی و یانگ^{۳۷}، ۲۰۱۶؛ میک، رابرت و گری^{۳۸}، ۱۹۹۵؛ رضائی، ۲۰۱۶). از یک طرف، افشای اختیاری ممکن است اطلاعات خصوصی برای رقبا و همچنین کاهش رقابت و سودآوری شرکت به عنوان هزینه اختصاصی ارایه دهد. از سوی دیگر، افشای اختیاری می تواند منفعی را برای هر دوی سرمایه گذاران و مدیریت با کاهش عدم تقارن اطلاعات ارایه دهد (دیاموند و ورشیا^{۳۹}، ۱۹۹۱؛ فرانسیس، کرونا و پیرا^{۴۰}، ۲۰۰۵؛ لانگ و لانهولم^{۴۱}، ۲۰۰۰؛ سنگوپا^{۴۲}، ۱۹۹۸). میزان و نوع افشا اختیاری بستگی به هزینه های مربوط به افشا (ژانگ^{۴۳}، ۲۰۰۱)، حاکمیت شرکت (هو و وانگ^{۴۴}، ۲۰۰۱)، زمینه های شخصی مدیران (بامبر، جینگ و وانگ^{۴۵}، ۲۰۱۰) و عملکرد پایداری (خان، سرافیم و یون^{۴۶}، ۲۰۱۶؛ ان جی و رضائی، ۲۰۱۵) دارد. پایداری، توانایی یک سازمان برای تداوم قاطعانه ی فعالیت ها و اعمال اثرات آن بر سرمایه های محیطی، اجتماعی و انسانی در راستای مدیریت آن ها است. شرکتی که در راستای پایداری جهت دهی شده است، شرکتی است که در طول زمان از طریق مدیریت ابعاد حاکمیتی، اجتماعی و زیست محیطی عملکرد و فعالیت های خود، توسعه یافته است. بنابراین پایداری یک شرکت وابسته به پایداری روابط با ذینفعان خود، است. پایداری اغلب از نظر سه گانه؛ عملکرد زیست محیطی، اجتماعی و حاکمیتی تعریف می شود (الکلینگتون^{۴۷}، ۱۹۹۸). بعضی از نویسندگان با این حال، نشان داده اند که یک تنش بین فعالیت های انسانی، حاکمیتی و حفاظت از محیط طبیعی وجود دارد. این تنش ها را می توان از طریق دیدگاه های پایداری قوی و دیدگاه های پایداری ضعیف تعریف کرد (نئومایر^{۴۸}، ۲۰۰۳). پایداری قوی بر این باور است که سرمایه گذاری و سیستم های انسانی نمی توانند جایگزین منابع طبیعی شوند (ایراس^{۴۹}، ۲۰۰۸). براساس این مفهوم، بسیاری از توابع محیط زیست طبیعی منحصر به فرد هستند و از این رو قابل جایگزینی نیستند (دیتز و نئومایر^{۵۰}، ۲۰۰۷). مفهوم پایداری ضعیف، توسط تمرکز بر تجمیع سرمایه اقتصادی و منابع سرمایه طبیعی تعریف می شود. طرفداران این مفهوم بر این باورند که سرمایه اقتصادی می تواند تقریباً جایگزین سرمایه طبیعی به جز مکان های خاص شود (سولو^{۵۱}، ۱۹۸۶). نظریه افشای اختیاری پیش بینی می کند که شرکتی که عملکرد پایداری خوبی دارد، انگیزه ای برای افشای اطلاعات عملکرد خود در راستای افزایش ارزش بازار خود دارد. در واقع شرکتی که عملکرد پایداری برتر

محیط زیست با عملکرد شرکت همراه بود که مختص شرکت های مالزی است.

هیومل و راتزل^{۳۹}(۲۰۱۹)، اثرات افشای پایداری در معرفی مقررات مربوط به قانون ۲۰۰۶ شرکت ها در انگلستان را آزمون کردند. نتایج نشان داد که هم استانداردها و هم انگیزه های گزارش دهی، سطح افشای پایداری بنگاه ها را شکل می دهند. ملگی و آلن^{۴۰}(۲۰۱۹)، با استفاده از رویکرد تحلیل محتوی، تاثیر کیفیت افشای گزارش های یکپارچه بر قدرت پیش بینی کننده اطلاعات حسابداری و ارزش بنگاه ها در گزارش های سالانه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار مصر از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ را آزمون کردند. نتایج آزمون نشان داد که افشای کیفیت گزارش کسب و کارهای یکپارچه منجر به افزایش محافظه کاری حسابداری و قیمت سهام می شود.

سیلوا، نوزوم و شالتگر^{۴۱}(۲۰۱۹)، در پژوهشی انتظارات سهامداران در مورد سنجش و ارزیابی عملکرد پایداری را آزمون کردند. آن ها به تحلیل چگونگی ادبیات فعلی انتظارات سهامداران در مورد سنجش و ارزیابی عملکرد پایداری پرداختند. بررسی ادبیات نشان داد که انتظارات ذینفعان به طور عمیق مورد بررسی قرار نگرفته است که توضیحی احتمالی برای نارضایتی سهامداران از رویکردهای سنجش و ارزیابی عملکرد پایداری فعلی است.

آهای، سرسی و جابر^{۴۲}(۲۰۱۸)، پژوهشی با عنوان رویکرد کمی برای ارزیابی عملکرد پایداری شرکت ها را مورد بررسی قرار دادند. آن ها یک مدل احتمالاتی تحت عنوان مدل پایداری تصادفی تحت پارادایم سبز برای ارزیابی عملکرد پایداری شرکت ها ارائه دادند. نتایج پژوهش نشان داد که با توجه به ماهیت احتمالی آن، مدل پیشنهادی توانایی رسیدگی به اثرات تجمعی عوامل درگیر و نیز رفتارهای عدم قطعیت ذاتی در مسائل پایداری را دارد.

کاساجان و همکاران^{۴۳}(۲۰۱۸)، در پژوهشی با عنوان طراحی و استفاده از یک شاخص افشای اطلاعات زیست محیطی دولتی در چین پرداخته اند و به این نتیجه دست یافتند که ارزش کلی شاخص افشای اطلاعات زیست محیطی دولتی در ۳۱ استان، ۰/۲۵ بود که نشان دهنده سطح کلی طبقه بندی شده به عنوان عمومی است.

اینجیدا و همکاران^{۴۴}(۲۰۱۸)، پژوهشی با عنوان اندازه گیری عملکرد پایداری شرکت: مورد مطالعه شرکت های مواد غذایی و آشامیدنی اروپایی را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان داد که چگونه شاخص کمپوزیت پایداری را می توان با تجزیه و تحلیل برای تعیین اولویت ها برای بهبود پایداری تکمیل کرد.

رضائی و تئو^{۴۵}(۲۰۱۷)، پژوهشی با عنوان افشای داوطلبانه اطلاعات غیرمالی و ارتباط آن با عملکرد پایداری انجام دادند. پژوهش آن ها نشان داد که به طور خاص، افشای اطلاعات غیرمالی آینده نگر با یک پیشینه یک ساله در عملکرد پایداری ارتباط دارد، در حالی که عملکرد پایداری در سال جاری با افشای بیشتر از اطلاعات غیرمالی تاریخی در ثبت های سالانه پایان سال مرتبط است.

هیومل و اسپلیک^{۴۶}(۲۰۱۷)، پژوهشی با عنوان رابطه میان عملکرد پایداری و افشای پایداری را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان داد که همسان با نظریه افشای داوطلبانه، اجراکنندگان قوی پایداری، افشای پایداری با کیفیت بالا را برای پیام رسانی عملکرد برتر خود به بازار انتخاب می کنند. علاوه بر این، براساس نظریه مشروعیت، اجراکنندگان ضعیف پایداری، افشای پایداری با کیفیت پایین را برای پنهان کردن عملکرد واقعی خود برمی گزینند.

بوس و همکاران^{۴۷}(۲۰۱۷)، پژوهشی با عنوان افشای غیرمالی و عملکرد سازمانی مبتنی بر بازار: شروع از مشارکت مالی طی دوره ی زمانی ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۴ با استفاده از داده های ۳۰ شرکت بانکداری منحصربه فرد در بانک های بنگلادش را انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که ارتباط مثبتی بین افشای پذیرش مالی و عملکرد بانکی وجود دارد و این رابطه توسط رقابت بازار و مالکیت دولتی تعدیل شده است.

پژوهش های داخلی

آرین پور^{۴۸}(۱۳۹۷)، پژوهشی با عنوان مدل عملکرد پایدار کسب و کار در ایران را مورد بررسی قرار داد. او با استفاده از روش نمونه گیری هدفمند ۷۹ شرکت طی دوره زمانی ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۵ را انتخاب کرد. نتایج پژوهش وی نشان داد که اطلاعات عملکرد بر هزینه سرمایه شرکت ها تاثیر مثبت دارند که می توانند ناشی از نوسانات قیمت سهام و نادیده گرفتن ویژگی های خاص شرکت باشد.

جفایی رهنی^{۴۹}(۱۳۹۶)، پژوهشی با عنوان ارائه مدلی برای تبیین عوامل موثر بر گزارشگری زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکت ها را مورد بررسی قرار داد. او در این تحقیق، مولفه ها و شاخص های (ESG) را نظرخواهی کرده و با استفاده از روش تحلیل سلسله مراتبی (AHP) وزن و اهمیت آن ها تعیین و مدل وزنی را استخراج کرد. نتایج فرضیات پژوهش، اهمیت نقش ویژگی های هیئت مدیره، ویژگی های عمومی، ساختار مالکیت و مالی را به ترتیب بر میزان گزارشگری (ESG) شرکت و در نتیجه بهبود شفافیت اطلاعات نشان داد.

قربانی، حسینی غنچه و محمدیلر (۱۳۹۶)، پژوهشی با عنوان تاثیر افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالي و مالي بر مدیریت سود طی دوره ی زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ با استفاده از داده های ۱۰۴ شرکت انجام دادند. نتایج آن ها نشان می دهد که افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالي و مالي اثر معناداری بر مدیریت سود دارد.

بشیری منش و رحمانی (۱۳۹۵)، پژوهشی با عنوان طراحی و تبیین الگویی برای افشای اختیاری انجام دادند. نتایج پژوهش نشان داد که در بخش اول، الگوی جامعی از افشای اختیاری تدوین گردید. در بخش دوم، ویژگی های ساختاری و عملکردی شرکت ها و قدرت ذینفعان از عوامل موثر بر سطح افشای اختیاری هستند. در بخش سوم، افشای اختیاری به عنوان یکی از ابزارهای شفافیت اطلاعاتی منجر به کاهش سطح عدم تقارن اطلاعاتی و هزینه سرمایه شرکت می گردد.

مهدوی و همکاران (۱۳۹۴)، به بررسی رابطه بین اندازه شرکت، نوع صنعت و سودآوری با افشای اطلاعات زیست محیطی و اجتماعی طی دوره ی زمانی ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱ با استفاده از داده های ۸۷ شرکت پرداخته اند و به این نتیجه دست یافتند که بین اندازه شرکت با سطح افشای اطلاعات زیست محیطی و اجتماعی رابطه معنادار مثبت وجود دارد اما بین سطح افشای اطلاعات زیست محیطی و اجتماعی و سودآوری رابطه معنادار آماری وجود ندارد.

خواجهی و علیزاده (۱۳۹۳)، به بررسی اثرات سطح افشای داوطلبانه بر عدم تقارن اطلاعاتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران پرداختند و به این نتیجه دست یافتند که بین سطح افشای داوطلبانه و عدم تقارن اطلاعاتی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران رابطه معنی داری وجود ندارد.

۲-۳- فرضیه های پژوهش

از دیدگاه نظری، تقریباً تمام مطالعات تجربی قبلی در مورد رابطه بین عملکرد پایداری و افشای پایداری مبتنی بر نظریه افشای داوطلبانه یا نظریه مشروعیت است (التووچیری، کریستینسن و هوگن^{۴۶}، ۲۰۰۴؛ چو و همکاران^{۴۷}، ۲۰۱۲؛ چو و پاتن^{۴۸}، ۲۰۰۷؛ کلارکسون، ریچاردسون و واسواری^{۴۹}، ۲۰۰۸؛ کلارکسون، اورل و چاپل^{۵۰}، ۲۰۱۱؛ دی ویلیرز و وان استادن^{۵۱}، ۲۰۰۶؛ پاتن^{۵۲}، ۲۰۰۲). با این استدلال که یک شرکت با عملکرد پایداری برتر به طور داوطلبانه اطلاعات غیر مالي را افشا می کند تا ماهیت عملکرد واقعی خود را نشان دهد و به طور بالقوه ارزش بازار خود را افزایش می دهد (هیومل و اسپلیک، ۲۰۱۶). نظریه مشروعیت نشان می دهد که شرکتهای با عملکرد

ضعیف در افشای پایداری به عنوان یک تاکتیک مشروعیت برای تأثیرگذاری بر برداشت های عمومی در مورد عملکرد پایداری خود استفاده می کنند (دیگان^{۵۳}، ۲۰۰۲؛ اودونوان^{۵۴}، ۲۰۰۲؛ ثتی^{۵۵}، ۱۹۷۸). با این حال، شرکت ها ممکن است اطلاعات با کیفیت بالا را در رابطه با موضوعاتی که نشان دهنده عملکرد برتر آنهاست، ارائه دهند؛ درحالی که فقط اطلاعات با کیفیت پایین را در مورد موضوعاتی که ممکن است برای منافع آنها ضرر داشته باشند، افشا کنند. با توجه به مطالب بالا فرضیه های پژوهش به شرح زیر مطرح می شوند.

فرضیه اصلی: بین کیفیت افشای پایداری با عملکرد پایداری رابطه وجود دارد.

فرضیه فرعی اول: بین میزان افشای با کیفیت بالای پایداری و عملکرد پایداری شرکت رابطه مثبت وجود دارد.

فرضیه فرعی دوم: بین میزان افشای با کیفیت پایین پایداری و عملکرد پایداری شرکت رابطه منفی وجود دارد.

۳- روش شناسی پژوهش

نوع مطالعه در این پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و از نظر هدف کاربردی است. به منظور جمع آوری داده های مربوط به متغیرهای تحقیق از روش تحلیل محتوی استفاده گردید. منبع مورد استفاده برای جمع آوری داده های مورد نیاز، گزارش هیئت مدیره شرکت ها، سایت رسمی سازمان بورس اوراق بهادار و بانک اطلاعاتی تدبیر پرداز بوده است. داده های جمع آوری شده از طریق نرم افزار اکسل اصلاح و طبقه بندی شده و تجزیه و تحلیل نهایی نیز به کمک نرم افزار ایویوز ۸ انجام پذیرفت. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد و با تعدیل جامعه مذکور به وسیله برخی محدودیت ها، ۱۳۰ شرکت (۹۱۰ سال - شرکت) طی بازه زمانی ۱۳۹۱-۱۳۹۷ مشخص گردید. به عبارتی دیگر، پس از اعمال محدودیت های زیر و جامعه انتخابی شرکت های باقیمانده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند:

(۱) به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه و وجود یکنواختی میان شرکت های مورد آزمون، سال مالی آن ها منتهی به ۲۹ اسفند باشد.

(۲) شرکت جزء صنایع "بانک ها، موسسات اعتباری و سایر نهادهای پولی"، "سایر واسطه گری های مالی"، "سرمایه گذاری های مالی" و "شرکت های چندرشته ای صنعتی" نباشد.

(۳) شرکت ها نباید سال مالی خود را طی دوره های مورد نظر تغییر داده باشند.

۴) اطلاعات مالی موردنیاز برای انجام این پژوهش در دوره زمانی موردنظر به طور کامل ارائه کرده باشند.

جدول ۱- جامعه آماری غربال شده

۶۲۳	تعداد کل شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران
(۱۹۳)	- شرکت هایی که پایان سال مالی آن ها ۱۲/۲۹ نیست
(۱۴۰)	- شرکت های مالی، واسطه گری مالی، بانک ها و ...
(۴۱)	- شرکت هایی که در طول دوره مورد بررسی تغییر سال مالی داشته اند
(۱۱۹)	- شرکت هایی که برخی اطلاعات موردنیاز آن ها جهت انجام پژوهش در برخی سال های موردنیاز (۱۳۹۱-۱۳۹۷) در دسترس نبوده است
۱۳۰	شرکت هایی که مورد بررسی قرار گرفتند

روش تحلیل محتوی که به منظور اندازه گیری میزان افشای پایداری شرکت ها در بسیاری از مطالعات قبلی مورد استفاده قرار گرفته است، در این مطالعه نیز به کار گرفته شد. برای اطمینان از پایایی (قابلیت اطمینان) و روایی (اعتبار) فرآیند تجزیه و تحلیل محتوی از سه مرحله استفاده می شود: (۱) ما مجموعه ای از ابزارهای کدگذاری مشخص و صریح را برای به حداقل رساندن اختلاف و تضمین عینی بودن ایجاد کردیم؛ (۲) پنج گزارش سالیانه توسط چند برنامه نویس مورد آزمایش قرار گرفت تا اطمینان حاصل شد که همه برنامه نویسان از روش های کدگذاری مشابه، برای حل هر گونه تفاوت بین کدها استفاده می کنند؛ و (۳) قوانین برنامه نویس برای دسته بندی مقوله ها و اقلام چک لیست توسط پنج حسابدار حرفه ای مختلف تأیید شد و نتایج به منظور شناسایی اختلافات احتمالی مقایسه شد (مالی، کاسون و نیپر^{۵۶}، ۲۰۰۶؛ ماتاوا^{۵۷}، ۲۰۱۲؛ آتاناسکو و حسینی^{۵۸}، ۲۰۱۴). بر همین اساس از طریق تحلیل محتوی گزارش های هیئت مدیره شرکت های نمونه، اطلاعات مرتبط به مسائل زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی

استخراج شده و به منظور اندازه گیری شاخص افشای اطلاعات در سه مرحله، تهیه چک لیست مناسب و تعیین اجزای اطلاعات موجود در چک لیست، تعیین نمره هر یک از اقلام و محاسبه شاخص افشا باید طی شود. برای تعیین نمره هر یک از اجزای اطلاعاتی چک لیست از رویکرد ارائه شده توسط کوک^{۵۹} (۱۹۸۹) استفاده شد. طبق این رویکرد به اقلام افشا شده عدد یک و به اقلام افشا نشده عدد صفر تعلق می گیرد. با این وجود، برای اجتناب از هر گونه اثر منفی بر روایی و پایایی نمرات افشا، رویکرد عدم وزن دهی مورد توجه قرار می گیرد. در این رویکرد اهمیت افشای تمامی اقلام با یکدیگر برابر در نظر گرفته می شود. محققان زیادی رویکرد عدم وزن دهی را مورد توجه قرار می دهند؛ زیرا اهمیت اقلام در طی زمان و در بخش های مختلف در حال تغییر است (حسن، گبورگیونی و رومیلی^{۶۰}، ۲۰۰۶). به منظور دستیابی به اهداف تحقیق و شناسایی ابعاد، مولفه ها و شاخص های کیفیت افشای پایداری و عملکرد پایداری زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی براساس تحقیقات انجام شده خارجی مانند هیومل و اسپلیک، ۲۰۱۶؛ رضایی، ۲۰۱۷؛ رضایی و تنو، ۲۰۱۷؛ آهای و همکاران، ۲۰۱۸؛ بروکت و رضایی، ۲۰۱۳؛ امولوسو و همکاران، ۲۰۲۰؛ میزاتولاکما و همکاران، ۲۰۱۹؛ بینه، ۲۰۱۲؛ وارگس، ۲۰۱۱؛ بوتاسان، ۱۹۹۷؛ چو و ونگ بورن، ۱۹۸۷؛ میک و همکاران، ۱۹۹۵؛ بازی، ۱۹۷۴؛ سرف، ۱۹۶۱؛ یانگ اینچ و گوتری، ۲۰۰۴؛ بوسو، ۲۰۰۳؛ رهداری و انواری رستمی، ۲۰۱۵؛ AICPA، FASB، ابتکار گزارشگری جهانی (۲۰۱۵) و استانداردهای سازمان بین المللی استانداردهای انجمن ایزو ۱۴۰۰۰، قوانین، مقررات، ضوابط و استانداردهای محیط زیست انسانی (شاعری و رحمتی، ۱۳۹۱) و تحقیقات داخلی مانند حساس یگانه و همکاران، ۱۳۹۷؛ بشیری منش و رحمانی، ۱۳۹۵؛ خوزین و همکاران، ۱۳۹۵؛ فخاری و همکاران، ۱۳۹۶ مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت. در نهایت ابعاد، مولفه ها و شاخص های مربوط به کیفیت افشای پایداری و عملکرد پایداری شامل زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی به شرح جداول زیر تدوین گردید.

جدول ۲- شرح کد و اقلام مربوط به کیفیت افشای پایداری

ردیف	کد	بعد/ مولفه / شاخص
-	ENV	بعد زیست محیطی
-	ENV1	مولفه: ارزیابی ریسک محیطی
۱	ENV11	افشای خطرات بالقوه فعالیت های شرکت برای سلامتی انسان و محیط زیست
-	ENV2	مولفه: آموزش محیطی
۲	ENV21	افشای آموزش به کارکنان برای تولید با توجه به ملاحظات زیست محیطی و کاهش اثرات زیانبار آن (برحسب ساعت یا هزینه)
۳	ENV22	افشای آموزش به مشتریان برای مصرف با توجه به ملاحظات زیست محیطی و کاهش اثرات زیانبار آن (برحسب ساعت یا هزینه)

ردیف	کد	بعد/ مولفه/ شاخص
-	ENV3	مولفه: شفافیت محیطی
۴	ENV31	افشای گزارشگری محیطی در بخش جداگانه
-	ENV4	مولفه: تنوع زیستی
۵	ENV41	افشای اقدامات در جهت کاهش آثار مخرب، پیشگیری یا رفع آسیب ها از طریق احیای زمین و خاک و جنگل، توسعه فضای سبز
-	ENV5	مولفه: آلاینده‌گی، آلودگی و ضایعات
۶	ENV51	افشای کل ضایعات و طبقه بندی به عنوان خطرناک و غیرخطرناک و نحوه دفع مناسب
۷	ENV52	افشای میزان آلودگی
۸	ENV53	افشای اقدامات انجام شده برای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای سمی
-	ENV6	مولفه: سیستم مدیریت زیست محیطی
۹	ENV61	افشای دریافت گواهینامه های تطابق سیستم مدیریت محیطی
۱۰	ENV62	افشای دریافت جوایز مربوط به رعایت مسایل زیست محیطی
-	ENV7	مولفه: انرژی و بهره وری و آب
۱۱	ENV71	میزان انرژی و آب صرفه جویی شده به دلیل بهبود فرآیندهای شرکت
۱۲	ENV72	میزان آب و انرژی تجدیدپذیر قابل مصرف
-	ENV8	مولفه: مسایل محیطی محصول و خدمات و زنجیره تامین
۱۳	ENV81	افشای فعالیت های شرکت برای رعایت مسایل زیست محیطی از بعد مشتریان و مصرف کنندگان و زنجیره تامین و اشخاص ثالث از جمله برگزاری یا شرکت در همایش های زیست محیطی و مانور محیط زیست
-	ENV9	مولفه: کاهش آلودگی
۱۴	ENV91	افشای هزینه های سرمایه گذاری فعلی یا گذشته برای کنترل یا کاهش آلودگی
۱۵	ENV92	افشای هزینه های احتمالی سرمایه گذاری در آینده برای کنترل یا کاهش آلودگی
۱۶	ENV93	افشای هزینه های عملیاتی پیش بینی شده برای کنترل یا کاهش آلودگی
-	ENV10	مولفه: بیانیه های زیست محیطی
۱۷	ENV101	بحث یا اشاره به مقررات زیست محیطی خاص
۱۸	ENV102	بحث یا اشاره به فرآیندهای شرکت، امکانات و یا نوآوری های محصول نسبت به کاهش تخریب محیط زیست
۱۹	ENV103	بیانیه یا بحث در مورد نگرانی شرکت برای محیط زیست
-	SOC	بعد اجتماعی
-	SOC1	مولفه: سرمایه گذاری مسئولیت اجتماعی
۲۰	SOC11	افشای استراتژی های مبتنی بر بازار سرمایه و استراتژی های مبتنی بر جوامع مثلا سرمایه گذاری در شرکت های رعایت کننده مسایل زیست محیطی یا موسسات اجتماعی یا خارج کردن سهام شرکت هایی که مسایل اجتماعی را رعایت نمی کنند از پرتفو
-	SOC2	مولفه: یادگیری و آموزش اجتماعی
۲۱	SOC21	افشای کل ساعات آموزش، تشریح فعالیت ها یا هزینه آموزشی کل نیروی کار
-	SOC3	مولفه: شفافیت سازی اجتماعی
۲۲	SOC31	ارایه سیاست های آتی اجتماعی
-	SOC4	مولفه: مسایل اجتماعی مشتریان و زنجیره تامین
۲۳	SOC41	گارانتی و خدمات پس از فروش
۲۴	SOC42	تعداد شکایات دریافتی از مشتریان یا میزان پرداخت خسارت
۲۵	SOC43	ارایه مشخصات، کیفیت، دوام و ایمنی محصولات
-	SOC5	مولفه: رعایت اصول حقوق بشر
۲۶	SOC51	نیروی کار کودک، حمایت از کودکان کار و خیابانی
۲۷	SOC52	رعایت اصول داوطلبانه حقوق بشر
-	SCO6	مولفه: توسعه اجتماعی و بشر دوستی

ردیف	کد	بعد/ مولفه/ شاخص
۲۸	SCO61	افشای کمک های مالی برای حمایت از فعالیت های اجتماعی، جذب کارآموز و ارتباط با دانشگاه ها، کمک به موسسات خیریه و مساجد و مدارس و بیمارستان ها
۲۹	SCO62	کمک های مالی برای قربانیان بلایای طبیعی و کشورهای خارجی
-	SCO7	مولفه: عدم تبعیض و شمول اجتماعی
۳۰	SCO71	افشای سیاست ها و رویه های جذب و استخدام و پاداش و ...
۳۱	SCO72	افشای تفکیک کارمندان و طبقه براساس سن و جنس و عضویت در گروه های اقلیت
-	GOV	بعد راهبری شرکتي
-	GOV1	مولفه: اقدامات نظارتی و مدیریت ریسک
۳۲	GOV11	افشای گزارش کنترل داخلی
۳۳	GOV12	افشای گزارش حسابرس
۳۴	GOV13	افشای چارچوب یکپارچه مدیریت ریسک واحد اقتصادی
-	GOV2	مولفه: ترکیب هیات مدیره
۳۵	GOV21	میزان حضور اعضای هیات مدیره در جلسات
۳۶	GOV22	وجود زنان در هیات مدیره
۳۷	GOV23	موظف بودن یا نبودن
-	GOV3	مولفه: کمیته ها
۳۸	GOV31	افشای تعداد کمیته ها
۳۹	GOV32	تعداد جلسات کمیته ها
۴۰	GOV33	افشای کمیته ریسک
۴۱	GOV34	کمیته حسابرس
۴۲	GOV35	کمیته CG, CSR, ESG
۴۳	GOV36	نحوه انتخاب حسابرس و جایگزین و حق الزحمه
-	GOV4	مولفه: انطباق با قوانین
۴۴	GOV41	افشای اطلاعات از قوانین مرتبط تجاری و حقوقی دعاوی حقوقی یا انتظار دادخواهی قضایی شرکت
-	GOV5	مولفه: رعایت حقوق سهامداران
۴۵	GOV51	افشای پیشنهاد تقسیم سود متعلق به سهامداران
۴۶	GOV52	افشای اساسنامه
۴۷	GOV53	افشای اطلاعات تماس و آدرس الکترونیکی و مسئول پاسخگویی سهام
۴۸	GOV54	افشای دستورالعمل مالکیت سهام شرکت توسط مدیران

جدول ۳- شرح کد و اقلام مربوط به عملکرد پایداری

ردیف	کد	بعد/ مولفه/ شاخص
-	SOC	بعد اجتماعی
-	SOC1	مولفه: حقوق بشر
۴۹	SOC11	تعداد و درصد کل قراردادهای و توافقات مهم سرمایه گذاری در برگیرنده مقررات مربوط به حقوق بشر
۵۰	SOC12	توصیف معیارهای رویه های استخدام برای اجتناب با جلوگیری از تبعیض بین کارکنان، کار کودکان یا کار اجباری
۵۱	SOC13	تعداد و درصد عملیات تحت تاثیر مقررات مربوط به حقوق بشر
۵۲	SOC14	شکایات مطرح شده، رسیدگی شده و حل و فصل شده مربوط به مقررات حقوق بشر
-	SOC2	مولفه: جامعه
۵۳	SOC21	کمک های غیرمالی دریافتی از دولت، سازمان ها و سایر نهادها
۵۴	SOC22	شرح اقدامات قانونی برای رفتارهای ضدقابلیتی، ضداعتماد و شیوه های انحصاری و پیامدهای آن

ردیف	بعد/ مولفه / شاخص	
۵۵	شرح جرائم مهم و اقدامات مربوط به عدم تبعیت از قوانین، مقررات و آیین نامه ها	SOC23
۵۶	شکایات مطرح شده، رسیدگی شده و حل و فصل شده مربوط به اثرات بر جامعه	SOC24
-	مولفه: مسئولیت پذیری نسبت به محصولات	SOC3
۵۷	شرح محصولات و خدمات مهم مطابق با استانداردهای سلامت و ایمنی در راستای سلامت مصرف کنندگان و حمایت از حقوق آنان	SOC31
۵۸	شرح موارد عدم تبعیت از قوانین، مقررات و آیین نامه های مربوط به مشخصات محصولات/ برچسب زدن محصولات و خدمات/ ارتباطات، بازاریابی، تبلیغات، اسپانسر و ...	SOC32
۵۹	سیستم های مدیریت رضایت مشتریان و اقدامات مربوط به رضایت مندی مشتری و رعایت حقوق مصرف کنندگان و ...	SOC34
۶۰	شرح محصولات ممنوعه/ غیرمجاز در برخی از بازارها	SOC35
-	بعد زیست محیطی	ENV
-	مولفه: مواد اولیه، انرژی و آب	ENV1
۶۱	مقدار یا درصد استفاده از مواد قابل بازیافت در فرآیندها و عملیات شرکت	ENV12
۶۲	انرژی مصرفی مستقیم و غیرمستقیم/ میزان انرژی ذخیره شده یا صرفه جویی شده به تفکیک منبع و میزان آن	ENV13
۶۳	آب مصرفی، بازیافت شده، تصفیه شده بر حسب منبع و نحوه مصرف آن	ENV14
-	مولفه: تنوع گونه های زیستی و منابع طبیعی	ENV2
۶۴	شرح اثرات مهم فعالیت ها، محصولات و خدمات در مورد تنوع زیستی در مناطق حفاظت شده/ مناطق حفاظت نشده/ بازسازی شده و دارای ارزش تنوع زیستی بالا	ENV21
۶۵	تعداد گونه های در معرض خطر فهرست شده توسط اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت و فهرست گونه های تحت حفاظت ملی با زیستگاه های در مناطق تحت تاثیر اقدامات با خطر انقراض	ENV22
-	مولفه: انتشار گازها، فاضلاب و ضایعات	ENV3
۶۶	کل انتشارات گازهای گلخانه ای مستقیم و غیرمستقیم و سایر گازهای مهم همراه با وزن/ میزان آن	ENV31
۶۷	اقدامات انجام شده برای کاهش انتشار گازهای گلخانه ای، روش ها و معیارهای حذف گازها و نتایج حاصله	ENV32
۶۸	انتشار مواد مخرب لایه اوزون براساس وزن	ENV33
۶۹	رویه های چگونگی جابه جایی ضایعات و کاهش دفع مناسب آن ها با رعایت مسایل زیست محیطی	ENV34
-	مولفه: محصولات و خدمات	ENV4
۷۰	تاثیرات زیست محیطی محصولات شرکت روی محیط و منابع طبیعی (خاک، جنگل و ...) و چگونگی مدیریت و نظارت بر آن	ENV41
۷۱	میزان محصولات فروخته شده و مواد مورد استفاده سازگار با محیط زیست برای بسته بندی محصولات	ENV42
-	مولفه: حمل و نقل	ENV5
۷۲	تاثیرات زیست محیطی حمل و نقل محصولات، مواد اولیه و کالاها جابه جایی کارکنان شرکت	ENV51
-	بعد حاکمیت شرکتی	GOV
-	مولفه: اثرات مالکیت	GOV1
۷۳	تمرکز مالکیت/ شفافیت مالکیت/ مالکیت سهامداران نهادی	GOV11
۷۴	درصد مالکیت سهامداران نهادی/ دولتی/ بزرگترین سهامدار شرکت	GOV12
۷۵	داشتن ساختار مالکیت شفاف/ گسترده	GOV13
۷۶	درصد سهام شناور آزاد	GOV14
-	مولفه: حقوق سهامداران	GOV2
۷۷	رویه های رای دهی و جلسات مجامع	GOV21
۷۸	تاریخ آگهی دعوت به مجمع و نحوه اطلاع رسانی تاریخ مجمع	GOV22
۷۹	لزوم حضور سهامداران در مجمع/ امکان رای دهی غیابی و وکالتی	GOV23
۸۰	نحوه شمارش آراء در مجمع/ ارایه فرصت مناسب به سهامداران برای پرسیدن سوالات و رفع ابهامات در مجمع عمومی عادی	GOV24
۸۱	سالنامه و ثبت سوالات سهامداران و پاسخ های مدیران شرکت در صورتجلسه مجمع	GOV25
۸۲	اعلام سیاست تقسیم سود/ پرداخت سود تقسیمی به سهامداران ظرف مهلت قانونی	GOV26
	رفتار یکسان با سهامداران	

ردیف	بعد/ مولفه / شاخص	
۸۳	ارایه گزارش های مالی و اساسنامه شرکت به همه سهامداران (شامل کانال های مختلف دستیابی به اطلاعات) و دستیابی به موقع همه سهامداران به گزارش های افشا شده شرکت	GOV27
-	مولفه: شفافیت	GOV3
۸۴	رعایت آیین نامه افشای اطلاعات شرکت های بورس	GOV31
۸۵	ارایه گزارش هیات مدیره به مجمع و اظهار نظر حسابرس در مورد آن حداقل ۱۰ روز قبل از برگزاری مجمع	GOV32
۸۶	برنامه های آتی مدیریت و پیش بینی عملکرد سالانه شرکت اصلی و تلفیقی گروه حداقل ۳۰ روز قبل از شروع سال مالی جدید	GOV33
۸۷	اظهار نظر حسابرس نسبت به پیش بینی عملکرد سالانه شرکت اصلی و تلفیقی گروه حداقل ۲۰ روز پس از ارایه توسط ناشر	GOV34
۸۸	اطلاعات پرتفوی سرمایه گذاری های شرکت های تحت کنترل حداکثر ۳۰ روز پس از پایان دوره ۳ ماهه	GOV35
۸۹	کیفیت گزارش های سالیانه که در بر دارنده عملکرد مالی، موقعیت رقابتی، عملیات بازرگانی، ریسک های عملیاتی و سایر موضوعات مالی باشد	GOV36
۹۰	ارایه اطلاعات در خصوص سهامداری متقابل شرکت، شرکت های تابعه و ساختار مالکیتی آن ها و تغییرات با اهمیت در مالکیت	GOV37
۹۱	معرفی اعضای هیات مدیره در گزارش های سالانه شامل سمت، سوابق کاری و تحصیلات و عضویت کمیته های مختلف (شامل کمیته حسابرسی، انتصاب، جبران خدمت و ...) به تفکیک هر کمیته	GOV38
۹۲	ارایه گزارش هیات مدیره به مجمع عمومی سالانه در مورد پیاده سازی اصول حاکمیت شرکتی و ساختار کنترل های داخلی	GOV39
۹۳	اطلاعات مربوط به حسابرسی	GOV310
۹۴	افشای جزئیات معاملات با اشخاص ثالث	GOV311
۹۵	داشتن موارد عدم رعایت چک لیست سازمان بورس و اوراق بهادار	GOV312
۹۶	ارایه گزارش کمیته حسابرسی، حسابرس مستقل و حسابرسی داخلی به مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام	GOV313
۹۷	افشای میزان سهام اعضای هیات مدیره و مدیران شرکت و جزئیات خرید و فروش سهام شرکت توسط آنان	GOV314
-	مولفه: اثربخشی هیات مدیره	GOV4
۹۸	ساختار، ترکیب و جلسات هیات مدیره	GOV41
۹۹	اندازه (تعداد اعضا) هیات مدیره، اعضای غیر اجرایی و اعضای مستقل هیات مدیره (شامل ترکیب بهینه مهارت، تخصص و تجربه)	GOV42
۱۰۰	تفکیک نقش رئیس هیات مدیره و مدیرعامل	GOV43
۱۰۱	تعداد جلسات هیات مدیره در سال مالی مورد گزارش و نحوه تهیه دستور جلسه و صورت جلسات هیات مدیره و میزان حضور هر یک از آنان در جلسات	GOV44
۱۰۲	میزان عضویت مدیرعامل و اعضای هیات مدیره شرکت در هیات مدیره سایر شرکت ها و داشتن دستورالعمل در خصوص تعداد عضویت مجاز	GOV45
۱۰۳	بهره مندی از کمیته های حسابرسی، حسابرسی داخلی، انتصاب، جبران خدمات، سرمایه گذاری، تامین مالی و ...	GOV46
۱۰۴	تصویب دستورالعمل حاکمیت شرکتی (شامل وجود منشور مناسب حسابرسی داخلی و ...)	GOV47

۱-۳- مدل و متغیرهای پژوهش

با توجه به فرضیه های مطرح شده و چارچوب نظری پژوهش، برای آزمون فرضیه ها از مدل های زیر استفاده می شود:

$$SP_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 SDQ_{i,t} + \beta_2 Size_{i,t} + \beta_3 BM_{i,t} + \beta_4 Lev_{i,t} + \beta_5 Growth_{i,t} + \beta_6 Intan_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad \text{مدل (۱)}$$

$$SP_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 HSDQ_{i,t} + \beta_2 Size_{i,t} + \beta_3 BM_{i,t} + \beta_4 Lev_{i,t} + \beta_5 Growth_{i,t} + \beta_6 Intan_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad \text{مدل (۲)}$$

$$SP_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 LSDQ_{i,t} + \beta_2 Size_{i,t} + \beta_3 BM_{i,t} + \beta_4 Lev_{i,t} + \beta_5 Growth_{i,t} + \beta_6 Intan_{i,t} + \varepsilon_{i,t} \quad \text{مدل (۳)}$$

که در آن:

متغیر وابسته:

$SP_{i,t}$: متغیر وابسته پژوهش حاضر، عملکرد پایداری شرکت هاست که از طریق گزارش های سالانه هیئت مدیره سنجیده می شود. معیار به کار گرفته برای سنجش عملکرد پایداری شرکت ها، براساس چک لیست افشای عملکرد پایداری (ESG) است. همچنین روش پژوهشی که برای ارزیابی عملکرد پایداری شرکت ها استفاده می شود، تحلیل محتوای غیرروزی است (کوک، ۱۹۸۹). در این روش، محقق باید از ابزار چک لیست کدگذاری شده برای ارزیابی عملکرد پایداری شرکت ها استفاده کند. ابزار چک لیست به منظور به رمز درآوردن اطلاعات کیفی

$BM_{i,t}$: نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت i در سال t .
 $Lev_{i,t}$: اهرم مالی شرکت i در سال t است. در این پژوهش اهرم مالی از طریق نسبت ارزش دفتری کل بدهی بر ارزش دفتری کل دارایی محاسبه شده است.
 $Growth_{i,t}$: رشد شرکت از فروش سال جاری منهای فروش سال قبل تقسیم بر فروش سال قبل به دست می آید.
 $Intan_{i,t}$: از تقسیم دارایی های نامشهود بر کل دارایی ها به دست می آید.
 $\varepsilon_{i,t}$: خطای مدل رگرسیون چندمتغیر خطی است.

۴- یافته های پژوهش

در این بخش از تحقیق به ارائه آمارتوصیفی در ارتباط با متغیرهای تحقیق، بررسی مانایی متغیرهای تحقیق، بررسی مسئله هم خطی میان متغیرهای مستقل تحقیق، آزمون اف لیمر، آزمون هاسمن و در نهایت نتایج آزمون فرضیه های تحقیق پرداخته می شود.

۴-۱- آمار توصیفی

در جدول ۴ نتایج آمار توصیفی حاصل از پژوهش در سطح کل شرکت ها نشان داده شده است. میانگین عملکرد پایداری شرکت ها به عنوان متغیر وابسته نشان می دهد که متوسط امتیاز عملکرد پایداری شرکت های مورد مطالعه ۲۰/۱۰ است. میانگین اهرم مالی نشان دهنده این است که به طور متوسط بدهی شرکت های مورد مطالعه ۰/۵۷ برابر حقوق صاحبان سهام آنها می باشد. همچنین میانه کیفیت افشای پایداری نشان می دهد که در شرکت های مورد مطالعه، ۴۶۸ شرکت امتیاز کمتر از میانه و ۴۴۲ شرکت امتیاز بیشتر از میانه کسب نموده اند. با مقایسه انحراف معیار، کمترین و بیشترین مقدار متغیرهای مورد بررسی به این نتیجه می رسیم که متغیر کیفیت افشای پایداری دارای بیشترین پراکندگی و متغیر دارایی های نامشهود دارای کمترین پراکندگی می باشد. تمامی متغیرهای پژوهش دارای ضریب کشیدگی مثبت می باشد و این امر بیان می کند که توزیع متغیرها از توزیع نرمال بلندتر است و داده ها حول میانگین متمرکز شده اند.

موجود در گزارش های سالانه طراحی می شود (ویلیامز^۶، ۱۹۹۹). از این رو، در این پژوهش از چک لیست مشتمل بر ۱۴ مولفه و ۵۶ نوع اطلاعات مرتبط با افشای عملکرد پایداری، بهره برده شده است. این چک لیست شامل سه بعد اجتماعی، زیست محیطی و حاکمیت شرکتی عملکرد پایداری شرکت هاست. اگر یک قلم از افشای پایداری شرکت ها انجام شده باشد، برای آن مقدار یک و در غیر این صورت عدد صفر در نظر گرفته می شود.

متغیرهای مستقل:

$SDQ_{i,t}$: الگوی سنجش برای کیفیت افشای پایداری شرکت های نمونه در صنعت های مختلف بدین صورت است که شاخص های مربوط به ابعاد زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی نمره دهی می شوند. از این رو، از چک لیست مشتمل بر ۲۰ مولفه و ۴۸ نوع اطلاعات مرتبط با کیفیت افشای پایداری، بهره برده شده است. این چک لیست شامل سه بعد اجتماعی، زیست محیطی و راهبری شرکتی کیفیت افشای پایداری شرکت هاست. اگر یک قلم از افشای پایداری شرکت ها انجام شده باشد، برای آن مقدار یک و در غیر این صورت عدد صفر در نظر گرفته می شود.

$HSDQ_{i,t}$: افشای با کیفیت بالای پایداری یک متغیر مستقل است که در پژوهش حاضر مطابق با الگوی سنجش کیفیت افشای پایداری شرکت های نمونه براساس شاخص های مربوطه طبق چک لیست نمره دهی می شود، ابتدا مقدار میانه برای کل مشاهدات در طی سال های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷ محاسبه شده که این رقم برابر عدد ۱۸ می باشد. سپس شرکت هایی که در آنها برابر با عدد ۱۸ و بالاتر از این عدد بود در گروه شرکت های با کیفیت بالای پایداری قرار گرفت.

$LSDQ_{i,t}$: افشای با کیفیت پایین پایداری یک متغیر مستقل است که در پژوهش حاضر مطابق با الگوی سنجش کیفیت افشای پایداری شرکت های نمونه براساس شاخص های مربوطه طبق چک لیست نمره دهی می شود، میانه مجموع نمرات محاسبه و با توجه به میانه نمرات، شرکت های با کیفیت افشا کمتر از عدد ۱۸ در گروه شرکتهای با کیفیت پایین پایداری در نظر گرفته می شود.

متغیرهای کنترلی:

$Size_{i,t}$: لگاریتم اندازه شرکت (ارزش بازار شرکت) است که از حاصل ضرب تعداد کل سهام در قیمت بازار هر سهم شرکت i در سال t به دست می آید.

جدول ۴- آمار توصیفی مربوط به متغیرهای تحقیق

متغیر/آماره	میانگین	میانه	بیشینه	کمینه	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی	آماره جارکیو-برا	سطح معنی داری
عملکرد پایداری	۲۰/۱۰	۲۰	۳۶	۳	۵/۷۱	-۰/۰۰۵	۲/۶۱۸	۵/۷	۰/۰۵
کیفیت افشای پایداری	۱۷/۵	۱۸	۷۱	۰	۷/۶۹	-۰/۳۷	۵/۰۱	۱۷۵/۳۵	۰/۰۰۰
افشای باکیفیت بالای پایداری	۲۳/۴۹	۲۳	۷۱	۱۸	۴/۹۲	۲/۶۲	۲۲	۷۵۷۶/۴	۰/۰۰۰
افشای باکیفیت پایین پایداری	۱۱/۲۹	۱۲	۱۷	۰	۴/۴۳	-۰/۴۳	۲/۰۸	۲۹/۴۲	۰/۰۰۰
اندازه شرکت	۱۴/۴۳	۱۴/۲۵	۱۹/۷۷	۱۰/۵۳	۱/۴۴	-۰/۵۹	۳/۸۵	۸۲/۰۸	۰/۰۰۰
ارزش دفتری	۰/۳۹	۰/۳۳	۲/۰۹	-۰/۰۰۳	-۰/۲۶	۱/۶۴	۷/۳۶	۱۱۳۱/۷۳	۰/۰۰۰
اهرم مالی	۰/۵۷	۰/۵۸	۰/۹۹	۰/۰۶	-۰/۱۸	-۰/۲۰۳	۲/۳۷	۲۱/۳	۰/۰۰۰
رشد شرکت	۰/۳۸	۰/۱۴	۱۵/۱۴	-۰/۹۳	۱/۱۰۱	۵/۰۹	۵۰/۶۶	۹۰۸۱/۸	۰/۰۰۰
دارایی های نامشهود	۰/۰۰۶	۰/۰۰۲	۰/۰۷۴	۰	۰/۰۰۹	۲/۷۵	۱۲/۲۳	۴۳۸۵/۶۸	۰/۰۰۰۰
تعداد مشاهدات	۹۱۰	۹۱۰	۹۱۰	۹۱۰	۹۱۰	۹۱۰	۹۱۰	۹۱۰	۹۱۰

ماخذ: یافته های پژوهش

۴-۲- آزمون مانایی متغیرها

در جدول ۵ قبل از برآورد مدل به منظور اطمینان از نتایج تحقیق و ساختگی نبودن روابط موجود در رگرسیون و معنی دار بودن متغیرها، اقدام به انجام آزمون مانایی و محاسبه ریشه واحد متغیرهای تحقیق در مدل ها گردید. در این تحقیق برای آزمون مانایی متغیرهای افشای کیفیت بالای پایداری (HSDQ) و افشای کیفیت پایین پایداری (LSDQ) به دلیل اینکه این متغیرها دارای

ماهیت بدون ساختار می باشند از آزمون دیکی فولر استفاده شد و برای سایر متغیرها که دارای ماهیت پنبلی هستند از روش آزمون لوین، لین و چو^{۶۲} (۲۰۰۲) با استفاده از نرم افزار Eviews8 استفاده گردید. در آزمون ریشه واحد فرضیه صفر بیانگر وجود ریشه واحد بوده و در صورتیکه احتمال جدول کوچکتر از ۰/۰۵ باشد به احتمال ۹۵ درصد فرضیه صفر پذیرفته نمی شود. نتایج حاصل از آزمون ریشه واحد برای متغیرهای مدل به شرح جدول ۵ می باشد که مشخص گردید که تمامی متغیرها مانا بودند.

جدول ۵- نتایج آزمون ریشه واحد (Levin, Lin & Chu) با عرض از مبدأ و روند

Levin, lin & chut - Dickey-Fuller		متغیر
احتمال	آماره	
۰/۰۰۰	-۲۲/۴۳	عملکرد پایداری
۰/۰۰۰	-۲۰/۲۴	کیفیت افشای پایداری
۰/۰۰۰	-۱۱/۶۸	افشای باکیفیت بالای پایداری
۰/۰۰۰	-۸/۳	افشای باکیفیت پایین پایداری
۰/۰۰۰۰	-۲۱/۸	اندازه شرکت
۰/۰۰۰	-۱۶/۴۴	ارزش دفتری
۰/۰۰۰۰	-۱۳/۶۳	اهرم مالی
۰/۰۰۰	-۹/۰۲	رشد شرکت
۰/۰۰۰	-۴۲/۸۹	دارایی های نامشهود

ماخذ: یافته های پژوهش

۴-۳- آزمون هم خطی

در جدول ۶ ضرایب همبستگی پیرسون میان متغیرهای مستقل تحقیق را نشان می دهد. قبل از برآورد مدل لازم است تا عدم وجود هم خطی میان متغیرهای مستقل آزمون شود. برای بررسی وجود یا عدم وجود هم خطی میان متغیرهای مستقل

پژوهش از تحلیل همبستگی استفاده شده است؛ که این کار با محاسبه ضریب همبستگی پیرسون انجام می شود. با توجه به نتایج مشخص گردید ضریب همبستگی خیلی زیاد یا خیلی کم (نزدیک به ۱ یا -۱) که نتایج تحلیل رگرسیونی را تحت تأثیر قرار دهد مشاهده نمی شود. در نتیجه هم خطی میان متغیرهای مستقل وجود ندارد.

جدول ۶- ماتریس ضرایب همبستگی پیرسون متغیرهای مستقل مدل تحقیق

متغیر	SDQ	SIZE	BM	LEV	GROWTH	INTAN
SDQ	۱					
SIZE	۰/۲۷	۱				
BM	-۰/۰۲	۰/۱۸	۱			
LEV	-۰/۰۵	۰/۰۴	-۰/۲۴	۱		
GROWTH	۰/۱۳	۰/۰۹	-۰/۲۴	-۰/۰۴	۱	
INTAN	۰/۱۱	۰/۰۲	-۰/۰۲۵	۰/۰۲	-۰/۰۴	۱

ماخذ: یافته های پژوهش

۴-۴- آزمون اف لیمر

در جدول ۷ برای تعیین نوع داده های ترکیبی از آزمون اف لیمر (چاو) استفاده شده است. به منظور آزمون فرضیه های تحقیق، مدل های اصلی تحقیق برآورد می گردد. لذا ابتدا به منظور انتخاب بین روش های داده های تابلویی و داده های تلفیقی از "آزمون F لیمر" (چاو) استفاده می شود. اگر p-value محاسبه شده بیشتر از سطح خطای ۵ درصد باشد از داده های تلفیقی (Pooled) و در غیر اینصورت از داده های تابلویی (Panel) استفاده خواهد شد. لازم به ذکر است که برای آزمون فرضیه های فرعی یک و دو که از مدل ۲ و ۳ استفاده شده است به دلیل استفاده از داده های بدون ساختار و به تبع آن استفاده از رگرسیون حداقل مربعات معمولی نیازی به استفاده از آزمون های اف لیمر و هاسمن نمی باشد. نتایج آزمون اف لیمر مدل های تحقیق به شرح فوق در جدول ۶ قابل مشاهده می باشد. با توجه به اینکه P-value بدست آمده از آزمون F لیمر در مدل پژوهش کوچکتر از ۵ درصد است، به منظور برآورد این مدل از مدل داده های پانل (Panel) استفاده می شود.

جدول ۸- نتایج آزمون هاسمن

مدل	برآورد	آماره	مقدار	P-Value	نتیجه آزمون
۴-۱	۱	Cross-section Random	۲۳/۳۳	۰/۰۰۰۷	اثبات (FE)

ماخذ: یافته های پژوهش

• آزمون فرضیه اصلی

با توجه به نتایج بدست آمده از برآورد مدل پژوهش که در جدول ۹ مشاهده می شود، ضریب متغیر مستقل افشای کیفیت پایداری (SDQ) برابر با (۰/۴۶) بوده و سطح معنی داری این متغیر کمتر از ۰/۰۵ است بنابراین فرضیه اول پژوهش پذیرفته می شود و می توان نتیجه گرفت بین کیفیت افشای پایداری با عملکرد پایداری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همانگونه که نتایج مندرج در جدول ۹ نشان می دهد، p-value آزمون F کوچکتر از ۵ درصد است و از آنجائیکه، آماره F اعتبار کلی مدل را نشان می دهد در نتیجه می توان گفت این مدل با احتمال ۹۵٪ معنی دار بوده و از اعتبار بالایی برخوردار است. ضریب تعیین مدل برابر با ۰/۸۷ می باشد این نشان دهنده این است که ۸۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل قابل توضیح است. همچنین آماره دوربین واتسون (DW) بین ۱/۵ و ۲/۵ بوده برابر با ۱/۸۴ که نشان دهنده عدم خود همبستگی جملات خط می باشد.

جدول ۷- نتایج آزمون اف لیمر (چاو)

مدل	برآورد	آماره	مقدار	P-Value	نتیجه آزمون
۴-۱	۱	F لیمر	۱۶/۶۹	۰/۰۰۰۰	Panel

ماخذ: یافته های پژوهش

۴-۵- آزمون هاسمن

در جدول ۸ برای تعیین نوع روش برآورد از آزمون هاسمن استفاده شده است. با توجه به اینکه P-value بدست آمده از آزمون هاسمن برای مدل های تحقیق کمتر از ۵ درصد است، به منظور برآورد این مدل ها، توجه می شود که الگوی مناسب، الگوی مبتنی بر الگوی اثرات تصادفی می باشد.

جدول ۹- نتایج آزمون فرضیه اصلی

متغیر وابسته: SP			
متغیر	ضریب برآورد شده	آماره t	P-value
عرض از مبدا	۹/۵۱	۸/۲	۰/۰۰۰
SDQ	۰/۴۶	۳۵/۰۰۹	۰/۰۰۰
SIZE	۰/۱۸	۲/۲۹	۰/۰۲۲
BM	-۰/۴۱	-۳/۰۰۶	۰/۰۰۲
LEV	-۰/۲۶۹	-۱/۱۳	۰/۲۵۵
GROWTH	۰/۱۵	۴/۷	۰/۰۰۰
INTAN	۱۱/۰۰۲	۱/۹۵	۰/۰۵۰۶
ضریب تعیین ۰/۸۷		ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۸۵	
آماره دوربین واتسون ۱/۸۴	آماره F	۲۲۷/۰۷	احتمال آماره F ۰/۰۰۰۰

ماخذ: یافته های پژوهش

• آزمون فرضیه فرعی اول

با توجه به نتایج بدست آمده از برآورد مدل تحقیق که در جدول ۱۰ مشاهده می شود، ضریب متغیر مستقل میزان افشای با کیفیت بالای پایداری (HDQ) برابر با (۰/۳۵) بوده و سطح معنی داری این متغیر کمتر از ۰/۰۵ است. بنابراین می توان نتیجه گرفت بین میزان افشای با کیفیت بالای پایداری با عملکرد پایداری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد (تایید فرضیه فرعی اول). همانگونه که نتایج مندرج در جدول ۱۰ نشان می دهد، p-

value آزمون F کوچکتر از ۵ درصد است و از آنجائیکه، آماره F اعتبار کلی مدل را نشان می دهد در نتیجه می توان گفت این مدل با احتمال ۹۵٪ معنی دار بوده و از اعتبار بالایی برخوردار است. ضریب تعیین مدل برابر با ۰/۱۸ می باشد این نشان دهنده این است که ۱۸ درصد از تغییرات متغیر وابسته به وسیله متغیرهای مستقل قابل توضیح است. همچنین آماره دوربین واتسون (DW) بین ۱/۵ و ۲/۵ بوده برابر با ۱/۷۲ که نشان دهنده عدم خود همبستگی جملات خطا می باشد.

جدول ۱۰- نتایج آزمون فرضیه فرعی اول

متغیر وابسته: SP			
متغیر	ضریب برآورد شده	آماره t	P-value
عرض از مبدا	۱۹/۳	۸/۷۷	۰/۰۰۰۰
HSDQ	۰/۳۵	۹/۱	۰/۰۰۰
SIZE1	-۰/۲۱	-۱/۶	۰/۱۰۸
BM	-۱/۳۹	-۱/۸۴	۰/۰۶۵۷
LEV	۰/۲۹۹	۰/۲۸	۰/۷۷
GROWTH	۰/۱۴۵	۰/۹۴	۰/۳۴
INTAN	-۴۸/۶۵	-۲/۸۴	۰/۰۰۴
ضریب تعیین ۰/۱۸		ضریب تعیین تعدیل شده ۰/۱۷	
آماره دوربین واتسون ۱/۷۲	آماره F	۱۷/۲۵	احتمال آماره F ۰/۰۰۰۰

ماخذ: یافته های پژوهش

• آزمون فرضیه فرعی دوم

با توجه به نتایج بدست آمده از برآورد مدل تحقیق که در جدول ۱۱ مشاهده می شود، ضریب متغیر مستقل میزان افشای با کیفیت پایین پایداری (LSDQ) برابر با (۰/۶۲) بوده و سطح معنی داری این متغیر کمتر از ۰/۰۵ است. بنابراین می توان

نتیجه گرفت بین میزان افشای با کیفیت پایین پایداری با عملکرد پایداری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد (رد فرضیه فرعی دوم). همانگونه که نتایج مندرج در جدول ۱۱ نشان می دهد، p-value آزمون F کوچکتر از ۵ درصد است و از آنجائیکه، آماره F اعتبار کلی مدل را نشان می دهد در نتیجه می توان

به وسیله متغیرهای مستقل قابل توضیح است. همچنین آماره دوربین واتسون (DW) بین ۱/۵ و ۲/۵ بوده برابر با ۱/۶۴ که نشان دهنده عدم خود همبستگی جملات خطا می باشد.

گفت این مدل با احتمال ۹۵٪ معنی دار بوده و از اعتبار بالایی برخوردار است. ضریب تعین مدل برابر با ۰/۴۲ می باشد این نشان دهنده این است که ۴۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته

جدول ۱۱- نتایج آزمون فرضیه فرعی دوم

متغیر وابسته: SP			
متغیر	ضریب برآورد شده	آماره t	P-value
عرض از مبدا	۱۳/۰۵	۷/۲۶	۰/۰۰۰
LSDQ	۰/۶۲	۱۶/۷	۰/۰۰۰
SIZE	-۰/۲۵	-۲/۰۱	۰/۰۴۴
BM	-۰/۳۰۲	-۰/۴۴	۰/۶۵۶
LEV	۰/۲۳	۰/۲۵	۰/۷۹۹
GROWTH	۰/۵۲	۲/۶	۰/۰۰۷
INTAN	-۵۱/۵۲	-۲/۳۹	۰/۰۱۷
ضریب تعین ۰/۴۲		ضریب تعین تعدیل شده ۰/۴۱	
آماره دوربین واتسون ۱/۶۴	آماره F	۵۳/۱۹	احتمال آماره F ۰/۰۰۰۰

ماخذ: یافته های پژوهش

نتیجه گیری و بحث

نظریه افشای داوطلبانه و نظریه مشروعیت، مفاهیم اساسی مورد استفاده در ادبیات نظری برای توضیح رابطه بین عملکرد پایداری و افشای پایداری هستند. نظریه افشای داوطلبانه حکایت از آن دارد که این رابطه باید مثبت باشد و نظریه مشروعیت به رابطه منفی اشاره دارد. با این حال، محققان تجربی معمولاً این دو نظریه را ناسازگار با هم می دانند و مدارکی که یکی از نظریه ها را تایید می کند، به عنوان مدرک بی اعتبار دیگری تعبیر می کند (کلارکسون، ریچاردسون و واسوری، ۲۰۰۸). طبق نظریه افشای داوطلبانه شرکت های با عملکرد پایداری قوی، اطلاعاتی را برای حفظ پایداری با کیفیت بالا انتخاب می کنند تا ماهیت عملکرد واقعی و افزایش ارزش بازار خود را مطابق با نظریه افشای داوطلبانه بیان کنند. در مقابل شرکت های با عملکرد پایداری ضعیف، افشای پایداری با کیفیت پایین را برای حفاظت از مشروعیت خود مطابق با نظریه مشروعیت ترجیح می دهند (هیومل و اسپلیک، ۲۰۱۶).

نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول نشان داد که بین کیفیت افشای پایداری و عملکرد پایداری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. بدین مفهوم که هر چقدر کیفیت افشای پایداری بیشتر باشد شرکت ها عملکرد پایداری (اجتماعی، زیست محیطی، حاکمیت شرکتی) بهتری دارند. در چنین حالتی کیفیت افشای پایداری و عملکرد پایداری مکمل یکدیگر می باشند. نتیجه این فرضیه با نتایج پژوهش کلارکسون، ریچاردسون و واسوری (۲۰۰۸) و هیومل و اسپلیک (۲۰۱۶)

مطابقت دارد. در مجموع استدلال نظری و شواهد تجربی این تحقیقات نشان دادند که با هدایت کانون توجه از کمیت افشای پایداری شرکت به کیفیت آن، دو نظریه را آشتی می دهد. نتایج حاصل از آزمون فرضیه فرعی اول نشان داد که بین میزان افشای با کیفیت بالای پایداری و عملکرد پایداری رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. این بدین معناست که شرکت هایی با عملکرد برتر پایداری، افشای پایداری با کیفیت بالا را ترجیح می دهند. نتیجه این فرضیه با نتایج پژوهش چاوی و همکاران (۲۰۱۵)؛ لاریناگاد و همکاران (۲۰۰۲)؛ کلارکسون، ریچاردسون و واسوری (۲۰۰۸) و هیومل و اسپلیک (۲۰۱۶) مطابقت دارد. هیومل و اسپلیک (۲۰۱۶) به این نتیجه رسیدند که مطابق با نظریه افشای داوطلبانه، اجراکنندگان برتر پایداری افشای پایداری با کیفیت بالا را ترجیح می دهند زیرا شفاف تر، قابل اعتمادتر و قابل مقایسه تر است. همچنین کلارکسون، ریچاردسون و واسوری (۲۰۰۸) نیز چنین استدلال کردند شرکت هایی که عملکرد پایداری بالایی در رابطه با شاخص عملکرد خاص دارند ترجیح می دهند اطلاعات با کیفیت بالا را افشا کنند تا نوع عملکرد واقعی خود را نشان دهند.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه فرعی دوم نشان داد که بین میزان افشای با کیفیت پایین پایداری و عملکرد پایداری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بنابراین می توان ادعا کرد در بازار سرمایه ایران، مولفه ها و شاخص های پیشنهادی مربوطه به افشای پایداری برای شرکت ها از اهمیت بالایی برخوردار نبوده و به کیفیت افشای پایداری توجه نمی کنند و می توان نتیجه

۱) از جمله محدودیت های پژوهش در حوزه افشای پایداری این است که در فرآیند ارزیابی کیفیت افشای پایداری نمی توان بین شرکتهایی که از اطلاعات اضافی برخوردار بوده ولی به دلایلی نظیر هزینه های ناشی از افشای اطلاعات از افشای آن خودداری نمودند و شرکتهایی که هیچ گونه اطلاعاتی برای افشاء نداشته اند، تفاوت قائل شد. لذا اندازه گیری و ارزیابی کیفیت افشای پایداری می تواند از وجود شرکت هایی که اطلاعات اضافی برای افشاء نداشته اند تاثیر پذیرد.

۲) لازم به ذکر است که محدودیت زمانی در انتخاب نمونه ها و بررسی شاخص ها، این احتمال را به وجود می آورد که عوامل دیگری غیر از آن چه در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته اند، ممکن است در میزان کیفیت افشای پایداری دخیل باشند. لذا بررسی های بیشتر و انتخاب پارامترهای دیگر می تواند این محدودیت ها را مرتفع و سایر عوامل ناشناخته را آشکار سازد. با توجه به یافته های پژوهش می توان پیشنهادهای کاربردی ذیل را مطرح کرد:

۱) نتیجه آزمون فرضیه اصلی این پژوهش، نشان داد که هر چقدر کیفیت افشای پایداری بیشتر باشد شرکت ها عملکرد پایداری بهتری دارند، در چنین حالتی کیفیت افشای پایداری و عملکرد پایداری مکمل یکدیگر می باشند. به منظور بهبود وضعیت کیفیت افشای پایداری و عملکرد پایداری شرکت ها در ایران پیشنهاد می شود که الزامات قانونی و مقررات مناسب برای انتشار اطلاعات در صورت های مالی و گزارش های هیات مدیره توسط سازمان بورس اوراق بهادار تهران و با همکاری نهادهای فعال در حوزه اجتماعی کشور تعیین شود.

۲) نتیجه فرضیه فرعی اول نشان داد که اجراکنندگان برتر پایداری افشای پایداری با کیفیت بالا را برای پیام رسانی عملکرد برتر خود به بازار انتخاب می کنند. با توجه به نتیجه پژوهش پیشنهاد می شود مراجع تدوین کننده استانداردهای حسابداری نسبت به ارائه رویه ها و دستورالعمل های مناسب برای افشای اطلاعات زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی در گزارش های سالانه شرکت ها اقدام لازم را معمول کنند. همچنین به سازمان بورس اوراق بهادار و سایر مراجع ذیصلاح پیشنهاد می شود در رتبه بندی افشای اطلاعات از شاخص های غیرمالی استفاده نمایند.

گرفت گزارشگری افشای پایداری در ایران نسبت به تحقیقات بررسی شده پایین تر می باشد در حالی که پایین بودن سطح افشا ابعاد غیر مالی در شرکت های ایرانی، نشان دهنده شکاف وضعیت موجود از انتظارات ذینفعان است. نتیجه این فرضیه با نتیجه پژوهش هیومل و اسپچلیک (۲۰۱۶)؛ دیگان (۲۰۰۲)؛ اودونوان (۲۰۰۲) و تئی (۱۹۷۸) مغایر است. هیومل و اسپچلیک (۲۰۱۶) نتیجه گرفتند که رابطه منفی بین عملکرد پایداری و افشای پایداری با کیفیت پایین وجود دارد. یافته های این پژوهش نشان می دهد که شرکت هایی با عملکرد پایداری ضعیف، افشای پایداری با کیفیت پایین را برای حفاظت از مشروعیت خود مطابق با نظریه مشروعیت ترجیح می دهند. همچنین دیگان، اودونوان و تئی اینگونه بیان کردند شرکت هایی که عملکرد ضعیفی در یک شاخص عملکرد خاص دارند، اطلاعات با کیفیت پایین را ترجیح می دهند تا وضعیت واقعی ضعیف خود را پنهان کنند.

براساس نتایج پژوهش، بررسی ابعاد عملکرد پایداری و افشای پایداری در سطح صنعت نشان می دهد که بالاترین امتیاز برای ابعاد مختلف عملکرد پایداری شامل بعد اجتماعی، زیست-محیطی و حاکمیت شرکتی به ترتیب برای صنایع خودرو و ساخت قطعات، صنایع غذایی بجز قندوشکر و مواد و محصولات دارویی می باشد که در مجموع بالاترین امتیاز عملکرد پایداری به صنعت سایر محصولات کانی غیر فلزی تعلق می گیرد. همچنین در مورد کیفیت افشای پایداری برای بعد زیست محیطی و راهبری شرکتی بالاترین امتیاز مربوط به صنایع فلزات اساسی، محصولات شیمیایی و سیمان و آهک و گچ بوده و برای بعد اجتماعی بالاترین امتیاز مربوط به صنعت خودرو و ساخت قطعات است که در مجموع بالاترین امتیاز کیفیت افشای پایداری به صنعت خودرو و ساخت قطعات تعلق می گیرد. با توجه به نتایج مربوط به بررسی ابعاد عملکرد پایداری و افشای پایداری، می توان بیان کرد که در بازار سرمایه ایران به دلیل نبود شرایط مقررات اجباری برای افشای پایداری، چارچوب های نظارتی و عدم سازگاری بین تنظیم رفتارهای گزارشگری و کیفیت افشای پایداری، اطلاعات غیر مالی مربوط به شاخص های عملکرد پایداری در بین شرکت ها ایرانی طبق دستورالعمل و رویه ی مشخصی افشا نمی شوند، در نتیجه اثربخشی لازم را نداشته و نمی توان این نتایج را مطابق با نظریه مشروعیت دانست.

همواره در هر تحقیقی، محدودیت هایی وجود دارد و این تحقیق نیز عاری از آن نمی باشد، لذا این محدودیت ها به صورت زیر عنوان می شوند:

فهرست منابع

- در بورس اوراق بهادار. دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، سال دوم، شماره چهارم، صص ۱۵۳ تا ۱۸۷.
- * قربانی، بهزاد، حسینی غنچه، سیدجلال الدین و محمدبیلر، زهرا. (۱۳۹۶). تاثیر افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی بر مدیریت سود. پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی، سال نهم، شماره ۳۵، صص ۲۳ تا ۴۰.
- * مهدوی، غلامحسین، دریایی، عباسعلی، علی خانی، رضیه و مران جوری، مهدی. (۱۳۹۴). بررسی رابطه بین اندازه شرکت، نوع صنعت و سودآوری با افشای اطلاعات حسابداری زیست محیطی و اجتماعی. پژوهش های تجربی حسابداری، سال چهارم، شماره ۱۵، صص ۸۷ تا ۱۰۳.
- * Ahi, P., Searcy, C., & Jaber, M. (2018). A Quantitative Approach for Assessing Sustainability Performance of Corporation. *Journal of Ecological Economics*. pp. 336-343.
- * Al-Tuwaijri, S.A., Christensen, T.E., Hughes, K.E. (2004). The relations among environmental disclosure, environmental performance, and economic performance: a simultaneous equations approach. *Account. Organ. Soc.* 29 (5-6), 447-471.
- * Athanasakou, V., and Hussainey, K. (2014). The perceived credibility of forward-looking performance disclosures. *Accounting and business research* 44(3): 227-259.
- * Bamber, L. S., Jiang, J., & Wang, I. Y. (2010). What's my style? The influence of top managers on voluntary corporate financial disclosure. *The Accounting Review*, 85(4), 1131-1162.
- * Barth, M.E., Marphy, C.M. (1994). Required financial statement disclosures: purposes, subject, number, and trends. Division of Research, Harvard Business School.
- * Binh, T.Q. (2012). Voluntary Disclosure Information in the Annual Reports of Non Financial Listed Companies: The Case of Vietnam. *Journal of Applied Economics and Business Research JAEBR*, 2(2): 69-90.
- * Boesso. (2003). "How to Assess the Quality of Voluntary Disclosures: An index to measure stakeholder reporting and social accounting across Italy and U.S." *Journal of Accounting and Financial Research*, n.1.
- * Bose, S and et al. (2017). Non- financial Disclosure and Market- Based Firm performance: The Intitiation of Finacial Inclusion. *Journal of Contemporary Accounting & Economics*. pp. 1-52.
- * Botosan. C. A. (1997). Disclosure Level and the Cost of Equity Capital. *The Accounting Review*, 72, 323-349.
- * Brockett, A., Rezaee, Z. (2013). *Corporate Sustainability: Integrating Performance and Reporting*. John Wiley and Sons, Inc., Hoboken, NJ.
- * Buzby, S. L. (1974). Selected Items of Information and Their Disclosure in Annual Reports. *The Accounting Review*, 49, 423-435.
- * آراین پور، آرش. (۱۳۹۷). مدل عملکرد پایدار کسب و کار در ایران. رساله دکتری رشته حسابداری. دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی.
- * بشیری منش، نازنین و رحمانی، علی. (۱۳۹۵). تدوین الگوی افشای اختیاری: ابزاری برای حسابداری مدیریت. فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال پنجم، شماره ۱۹، صص ۲۷ تا ۴۵.
- * جفایی رهنی، منیر. (۱۳۹۶). ارائه مدلی برای تبیین عوامل موثر بر گزارشگری زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکت ها. رساله دکتری رشته حسابداری. دانشکده علوم اقتصادی و اداری دانشگاه مازندران.
- * حساس یگانه، یحیی، باباجانی، جعفر، تقوی فر، محمدتقی و آراین پور، آرش. (۱۳۹۷). مدل عملکرد پایدار کسب و کار در ایران. فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال هفتم، شماره ۲۷، صص ۱۸۱ تا ۲۰۳.
- * حساس یگانه، یحیی، باباجانی، جعفر، تقوی فر، محمدتقی و آراین پور، آرش. (۱۳۹۷). تحلیل عملکرد پایداری زیست محیطی و تاثیر آن بر هزینه سرمایه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، سال سوم، شماره پنجم، صص ۱ تا ۳۹.
- * خواجوی، شکرالله، علیزاده، وحید. (۱۳۹۳). بررسی اثرات سطح افشای داوطلبانه بر عدم تقارن اطلاعاتی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت. سال اول، شماره ۲، صص ۱۱۵-۱۳۲.
- * خوزین، علی، طالب نیا، قدرت الله، گرکز، منصور، بنی مهد، بهمن. (۱۳۹۵). بررسی سطح توسعه گزارشگری مالی زیست محیطی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. فصلنامه حسابداری سلامت، دوره ۵، شماره ۲، صص ۲۸-۴۶.
- * شاعری، علی محمد، رحمتی، علیرضا. (۱۳۹۱). قوانین، مقررات، ضوابط و استانداردهای محیط زیست انسانی. انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست (چاپ اول). تهران: انتشارات حک. صص ۱-۳۳۲.
- * فخاری، حسین، ملکیان، اسفندیار و جفایی رهنی، منیر. (۱۳۹۶). تبیین و رتبه بندی مولفه ها و شاخص های گزارشگری زیست محیطی، اجتماعی و راهبری شرکتی به روش تحلیل سلسله مراتبی در شرکت های پذیرفته شده

- Determinants in an Emerging Capital Market: the Case of Egypt. *International Journal of Accounting Auditing and Performance Evaluation*, 3(1): 41-67.
- * Ho, S.S.M., & Wong, K.S. (2001). A study of the relationship between corporate governance structures and the extent of voluntary disclosure. *Journal of International Accounting, Auditing and Taxation*, 10(2001), 139-156.
 - * Hummel, H., & Ratzel, P. (2019). Mandating the sustainability disclosure in annual reports- Evidence from the United Kingdom. *Schmalenbach Bus Rev of Springer*.
 - * Hummel, K., Schick, C. (2016). The relationship between sustainability performance and sustainability disclosure- Reconciling voluntary disclosure theory and legitimacy theory. *Journal of Accounting and Public Policy*. 35(5), 455-476.
 - * Jain, A., Jain, P. K., & Rezaee, Z. (2016). Value-relevance of corporate social responsibility: Evidence from short selling. *Journal of Management Accounting Research*, 28(2), 29-52.
 - * Jain, P.K., Jain, A., Rezaee, Z. (2013). Investment implications of environmental, social, governance sustainability disclosures: evidence from short selling. Presented at the 2013 Financial Management Association Annual Meeting.
 - * Jitmaneroj, B. (2016). Reform priorities for corporate sustainability: environmental, social, governance, or economic performance?. *Management Decision* 54 (6);27-39.
 - * Khan, M., Serafeim, G., & Yoon, A. (2016). Corporate materiality. *The Accounting sustainability: First evidence on Review*, 91(6), 1697-1724.
 - * Kiron, D., Kruschwitz, N., Haanaes, K., Reeves, M., Fuisz-Kehrbach, S. K., & Kell, G. (2015). Joining forces: Collaboration and leadership for sustainability. *MIT Sloan Management Review*, 56(3), 1-31.
 - * Kosajan, V. & et al. (2018). The design and application of a government environmental information disclosure index in china. *Journal of cleaner production*, 1-24.
 - * Lang, M., & Lundholm, R. (2000). Voluntary disclosure and equity offerings: Reducing information asymmetry or hyping the stock? *Contemporary Accounting Research*, 17(4), 623.
 - * Larrinaga, C., Carrasco, F., Correa, C., Llena, F., Moneva, J.M. (2002). Accountability and accounting regulation: the case of the Spanish environmental disclosure standard. *Eur. Account. Rev.*11(4), 723-740.
 - * Li, X., & Yang, H.I. (2016). Mandatory financial reporting and voluntary disclosure: The effect of mandatory IFRS adoption on management forecasts. *The Accounting Review*, 91(3), 933-953.
 - * Maali, B., Casson and Napier. (2006). Social reporting by Islamic banks. *Abacus*42(2): 266-289.
 - * Maizatulkama, A., Noradiva, H., Mohd Helmi, H., Ming- Lang, T., & Matthew, B. (2019). The Southeast Asian Haze: the quality of environmental disclosures and firm performance. *Journal of Cleaner Production*, 1-23.
 - * CERF, R. A. (1961). *Corporate Reporting and Investment Decisions*, Berkeley, CA, University of California Press.
 - * Chauvey, J.N., Giordano-spring, S., Cho, C.H., Patten, D.M. (2015). The normativity and legitimacy of CSR disclosures: Evidence from France. *J.Bus. Ethics*.130(4), 789-803.
 - * Cho, C.H., Guidry, R.P., Hageman, A.M., Patten, D.M. (2012). Do actions speak louder than words? An empirical investigation of corporate environmental reputation. *Account. Organ. Soc.* 37 (1), 14-25.
 - * Cho, C.H., Patten, D.M. (2007). The role of environmental disclosures as tools of legitimacy: a research note. *Account. Organ. Soc.* 32 (7-8), 639-647.
 - * Chow, C. W. & Wong-Boren, A. (1987). Voluntary financial disclosure by Mexican corporation. *The Accounting Review*,62, 533-541.
 - * Clarkson, P.M., Fang, X., Li, Y., Richardson, G.D. (2013). The relevance of environmental disclosures: are such disclosures incrementally informative? *J. Account. Public Policy* 32 (5), 410-431.
 - * Clarkson, P.M., Li, Y., Richardson, G. D., Vasvari, F.P. (2008). Revisiting the relation between environmental performance and environmental disclosure an empirical analysis. *Account. Organ. Soc.* 33(4-5), 303-327.
 - * Clarkson, P.M., Overell, M.B., Chapple, L. (2011). Environmental reporting and its relation to corporate environmental performance. *Abacus* 47 (1), 27-60.
 - * Cooke, T.E. (1989). Voluntary corporate disclosure by Swedish companies. *Journal of International Financial Management and Accounting*, 1, 171-195.
 - * De Villiers, C., van Staden, C.J. (2006). Can less environmental disclosure have a legitimizing effect? Evidence from Africa. *Account. Organ. Soc.* 31 (8), 763-781.
 - * Deegan, C. (2002). Introduction: the legitimizing effect of social and environmental disclosures - a theoretical foundation. *Account. Audit. Account. J.* 15 (3), 282-311.
 - * Diamond, D. W., & Verrecchia, R. E.M. (1991). Disclosure, Liquidity, and the cost of capital. *The Journal of Finance*, 46(4), 1325-1359.
 - * Eccles, R., Ioannou, I., & Serafeim, G. (2014). The impact of corporate sustainability on organizational processes and performance. *Management Science*, 60(11), 2835-2857.
 - * Elkington, J. (1998). *Cannibals with Forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business*. (Gabriola Island, BC).
 - * Engida, T. G. & et al. (2018). Measuring corporate sustainability performance- the case of European food and beverage companies, 1-28.
 - * Francis, J. R., Khurana, I. K., & Pereira, R. (2005). Disclosure incentives and effects on cost of capital around the world. *The Accounting Review*, 80(4), 1125-1162.
 - * Freeman, R. (1984). *Strategic Management: A Stakeholder Perspective*. Prentice-Hall, New Jersey.
 - * Hassan, O., Giorgioni, G., & Romilly, P. (2006). The Extent of Accounting Disclosure and its

- * Sengupta, P. (1998). Corporate disclosure quality and the cost of debt. *The Accounting Review*, 73(4), 459-474.
- * Sethi, S.P. (1978). Advocacy advertising- the American experience. *Calif. Manage. Rev.* 21(1), 55-67.
- * Silva, S., Nuzum, A. K., & Schaltegger, S. (2019). Stakeholder expectations on sustainability performance measurement and assessment. A systematic literature review. *Journal of Cleaner Production*, 204-215.
- * Solow, R.M. (1986). on the intergenerational allocation of natural resources. *Scaud.J.Econ.* 8899(1), 141-149.
- * Staub-Bisang, M. (2012). Sustainable Investing for Institutional Investors: Risk Regulations and Strategies. John Wiley & Sons.
- * Varghese, R. (2011). Voluntary annual report disclosures of manufacturing companies in India and their linkages with organisational demographics. *South Asian journal of management : SAJM.-Hyderabad : AMDISA, ISSN 0971-5428, ZDB-ID 24461490. - Vol. 18,2011, 4, p. 23-43.*
- * Wheeler, D., Colbert, B., Freeman, R. (2003). Focusing on value: reconciling corporate social responsibility, sustainability and a stakeholder approach in a network world. *Journal of General Management.* 28 (3), 1-28.
- * Williams, S.M. (1999). Voluntary Environmental and Social Accounting Disclosure Practices in the Asia-Pacific Region: An International Empirical Test of Political Economy theory. *The International Journal of Accounting*, 34(2), 209-238.
- * Yongvanich, K. and Guthrie, J. (2004). Extended performance reporting framework: A Form of sustainability reporting. Working Papers, Macquarie Graduate School of Management.
- * Zhang, G. (2001). Private information production, public disclosure, and the cost of capital; Theory and implications. *Contemporary Accounting Research*, 18(3), 363-384.
- * Maniora, J. (2017). Is integrated reporting really the superior mechanism for the integration of ethics into the core business model? An empirical analysis. *Journal of Business Ethics*, 140, 755-786.
- * Mathuva, D. (2012). The determinants of forward-looking disclosures in interim reports for non-financial firms: Evidence from a developing country. *International Journal of Accounting and Financial Reporting*2(2): pages125-141.
- * Meek, G. K., Roberts, C. B. & Gray, S. J. (1995). Factors influencing voluntary annual report disclosure by US, UK and Continental European multinational corporations. *Journal of International Business Studies*,26, 555-572.
- * Meek, G.K., Roberts, C.B., & Gray, S. J. (1995). Factors influencing voluntary annual disclosures by U.S., U.K., and continental European multinational corporations. *Journal of International Business Studies*, 26(3), 555-572.
- * Melegy, M. A., & Alain, A. M. M. (2019). Measuring the effect of disclosure quality of integrated business reporting on the predictive power of accounting information and firm value. *Management Science Letters*, 1377-1388.
- * Nalikka, A. (2012). Essays on Information Disclosure in Company Annual Reports.,(269).
- * Neumary, E. (2003). Weak Versus Strong Sustainability: Exploring the Limits of Two Opposing Paradigms. Edward Elgar, Northampton, MA, USA.
- * Ng, C., & Rezaee, Z. (2015). "Business sustainability performance and cost of equity capital", *Journal of Corporate Finance* 34, 128-149.
- * O'Donovan, G. (2002). Environmental disclosures in the annual report: extending the applicability and predictive power of legitimacy theory. *Account. Audit. Account. J.* 15 (3), 344-371.
- * Omoloso, O., Wise, W.R., Mortimer, K., & Jraisat, L. (2020). Corporate sustainability disclosure: A leather industry perspective. *Emerging Science Journal*, Vol.4, No.1, 44-51.
- * Patten, D.M. (2002). The relation between environmental performance and environmental disclosure: a research note. *Account. Organ. Soc.* 27 (8), 763-773.
- * Rezaee, Z. (2017). Corporate Sustainability: Theoretical and Integrated Strategic Imperative and Pragmatic Approach. *Journal of Business Inquiry: Research, Education & Application*, 16(1).
- * Rezaee, Z., & Tuo, L. (2017a). Are the Quantity and Quality of Sustainability Disclosures Associated with the Innate and Discretionary Earnings Quality?. *Journal of Business Ethics*, 1-24. DOI 10.1007/s10551-017-3546-y
- * Rezaee, Z., & Tuo, L. (2017b). Voluntary disclosure of non-financial information and its association with sustainability performance. *Advances in Accounting*, 39, 47-59.
- * Rezaee, Z. (2016). "Business sustainability research: A theoretical and integrated perspective", *Journal of Accounting Literature* 36 (2016) 48-64.

یادداشت ها

1. Jitmaneroj
2. Rezaee
3. Brockett & Rezaee
4. Freeman
5. Staub-Bisang
6. Wheeler, Colber & Freeman
7. Ng & Rezaee
8. Jain & Rezaee
9. Kiron & et al
10. Rezaee & Tuo
11. Sustainability performance
12. Sustainability disclosure
13. Maniora
14. Eccles, Ioannou & Serafiem
15. Barth & Marphy
16. Nalikka
17. Li & Yang
18. Meek, Roberts & Gray
19. Diamond & Verrecchia
20. Francis, Khuran & Pereira
21. Lang & Lundholm

22. Sengupta
23. Zhang
24. Ho & Wong
25. Bamber, Jiang & Wang
26. Khan, Serafiem & Yoon
27. Elkington
28. Neumary
29. Ayres
30. Dietz & Neumayer
31. Solow
32. Clakrson & et al
33. Deegan
34. ODonovan
35. Sethi
36. Hummel & Schlick
37. Omoloso & et al
38. Maizatulakma & et al
39. Hummel & Rotzel
40. Melegy & Alain
41. Silva, Nuzum & Schaltegger
42. Ahi, Searcy & Jaber
43. Kosajan & et al
44. Engida & et al
45. Bose & et al
46. Al-Tuwaijri & et al
47. Cho & et al
48. Cho & Patten
49. Clarkson, Richadson & Vasvari
50. Clarkson. Overall & Chapple
51. De Villiers & Van Staden
52. Patten
53. Deegan
54. ODonovan
55. Sethi
56. Maali, Casson & Napier
57. Mathuva
58. Athanasakou & Hussainey
59. Cooke
60. Hassan, Giorgioni & Romilly
61. Williams
62. Levin, Lin and Chut



Accounting Knowledge & Management Auditing

Vol. 12/ No. 46/ Summer 2023

Evaluating the quality of sustainability disclosure and its impact on sustainability performance based on the theory of legitimacy

Gholamhossein Pourgholami Dafchahi

Phd candidate of Accounting, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran
r.pourgholami1981@gmail.com

Mahmoud Samadi Largani

Assistant Professor, Department of Accounting, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran
(Corresponding Author)
mstlargani@gmail.com

Razieh AliKhani

Assistant Professor, Department of Accounting, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran
Alikhani_r2@yahoo.com

Mohammad Reza Pourali

Associate Professor, Department of Accounting, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran
pourali@iau.ac.ir

Abstract

The aim of this study is to evaluate the quality of sustainability disclosure and its impact on sustainability performance. In this regard, content analysis has been used to measure the sustainability disclosure of companies. In order to perform content analyze, a checklist tool consisting of 34 components and 104 indicators were used to describe the criteria for disclosure identification. The sample of the present study, which has been selected by systematic removal method, includes 130 companies listed on the Tehran Stock Exchange for the years 2012 to 2018. This applied research is of a descriptive-correlation type. To analyze the data, Eviews Econometrics Software and a multivariate linear regression model have been used to test the hypotheses. The research hypotheses test results showed that there is a positive and significant relationship between the quality of sustainability disclosure, amount of high quality sustainability disclosure and sustainability performance, but no negative relationship was observed between low quality sustainability disclosure and sustainability performance. In other words, in the Iranian capital market, the proposed components and indicators related to sustainability disclosure are not considered very important and attention is not paid to the quality of sustainability disclosure. Therefore, the evidence obtained in this study showed that the reporting quality of sustainability disclosure in Iran is lower than foreign research.

Keywords: Sustainability Disclosure Quality, Sustainability Disclosure Quality Index, Sustainability Performance, Legitimacy Theory, Content Analysis



Accounting Knowledge & Management Auditing
Vol. 12/ No. 46/ Summer 2023
